

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Čtvrtletník – listopad 2012 – číslo 4

Trimestriel – novembre 2012

Driemaandelijks – november 2012

EDITOR: Dušan Swalens, dušan@swalens.eu

www.beseda.be - spolek@beseda.be

Bureau de dépôt: 1420 Braine-l'Alleud 1

PP 6/68473

Milí naši krajané – přátelé,

čas bývá, jak známo, velice relativním pojmem: pracovní den se někdy nekonečně vleče, ale vánoční svátky jsou po celý rok jaksi „hned za rohem“; naše dvouhodinová čeština uteče vždy jako voda (a nechce se nám ani končit, když nás školník svým zatukáním vyruší v tom nejlepším! ☺), kdežto pětiminutové čekání na tramvaj se zdá být nekonečné!

Besedě se již před lety přehoupala stovka, vrásky jí sice nepřibýly, ale pamětníky doby jejích začátků již dávno nemáme. Ubývá, bohužel, i krajanů, kteří se pamatují na léta meziválečná. Zato máme naštěstí dost písemných materiálů, svědčících o tom, jak kdysi v Belgii plynul krajský život. Listuji v nich často, dosud jsem však nenašla žádnou informaci o tom, že by naši předchůdci kdy vydávali své vlastní periodikum. S touto myšlenkou přišla jako první paní **Zora Papežová**, která se přestěhovala do Belgie v polovině 90. let z Anglie, kde pobývala po většinu své emigrace. Předsedkyní Besedy byla v letech 1996 až 1999. Nevím, zda paní Papežovou inspirovaly známé Britské listy či jiný časopis vydávaný našimi ostrovními krajanmi za kanálem La Manche, avšak tento nápad v Besedě uskutečnila v roce 1997, kdy vyšla první tři čísla Zpravodaje, další dvě pak v roce 1998. Po deset let nezištně pomáhal s rozvržením textů a s tiskem Belgičan a přítel České republiky, **Jean-Jacques Paul**. Zcela pravidelně, jako čtvrtletník, vychází Zpravodaj od roku 1999.

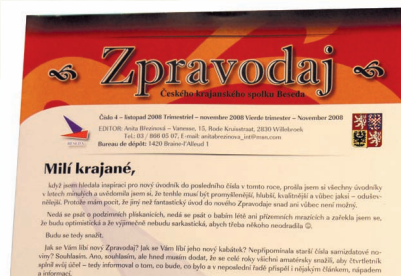
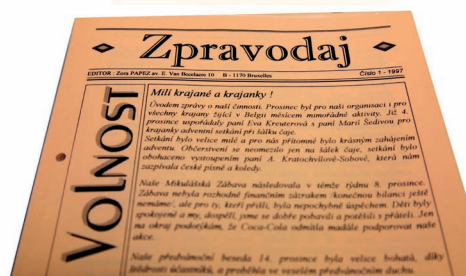
Letos tedy slaví náš Zpravodaj své **15. narozeniny**. Plenkám již dávno odrostl, zesílil, zmužněl a zkrásněl: z pouhé čtyřstrany se rozrostl na 16 stran, na jeho kráse se podílí i neuvěřitelný pokrok, kterým za tuto relativně krátkou dobu prošla počítačová technika a tisk. Na počátku se jednalo spíš o tisk ve stylu fotokopí, o obrázcích v takovém Zpravodaji se nám ani nesnilo! K využívání profesionálního zalomení a digitalizovaného tisku na kvalitním papíře se odhodlal výbor Besedy pod vedením Anity Březinové koncem roku 2008. Dnes, díky našemu redaktorovi, profesionálnímu fotografu Dušanovi a moderním technickým vymoženostem hýří Zpravodaj barvami, fotografiemi a kvalitní esteticou úpravou. Znovu používáme barevné odlišení stran podle ročních období, nalézáte zde pravidelné a tradiční rubriky i nové články z okolního světa. Věříme, že je náš čtvrtletník nejen krásný, ale též informativní a čtivý. Je vizitkou naší dobrovolnické práce, do které dáváme sebe sama, a zároveň pozvánkou k setkávání, v němž spočívá základní smysl existence Besedy, důvod, proč vznikla a proč přežila celé jedno století!

Popřejme Besedě i jejímu Zpravodaji do zralých let hodně zdaru a mnoho spokojených, věrných krajanů a čtenářů, jeho tvůrcům pak neutuchající inspiraci a elán.

Ještě než se rozloučíme s letošním rokem, těšíme se na setkání s vámi na dýchánku, Mikuláši a vánočkách (pozvánky jsou uvnitř čísla).

Prejeme vám všem radostné vánoční svátky a do nového roku 2013 jen vše dobré, milé a krásné! Nechť se vám ve vašem konání daří! Srdčně všechny zdraví

Olga Schmalzriedová

BESEDA

51, rue des Arbalétriers
1420 Braine-l'Alleud

Destinataire

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Výlet do Namuru a Dinantu

Besedovali jsme s „Besedou“

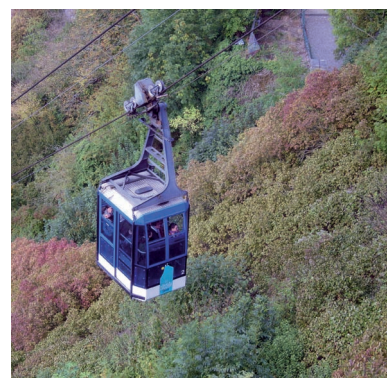
Malá skupinka Čechů, Slováků a Čecholucemburčanů se o víkendu 22.–23. 9. 2012 vydala na milé pozvání „Besedy“ na společný výlet do Namuru a Dinantu a rozhodně nikdo z nich ne-
litoval.

V družné zábavě jsme překonávali stoupaní na majestátné citadely (v Dinantu ale pomocí lanovky), obdivovali panorama obou měst

z nahledu a v rozsáhlém podzemním labyrintu si vyslechli odborný výklad o životě pevnosti za středověku i o tom, jak tato malebná města často strádala vpádem cizích vojsk. Výtečná večere v romantickém hotelu Castel de Pont à Lesse naladila účastníky k družné zábavě a diskusi do pozdních hodin. Na závěr našeho setkání nás překvapila návštěva domu „Pataphonie“, kde si i nehupebníci mohli ověřit svůj talent

vyluzováním tónů na nevídaných nástrojích vytvořených tvůrčí fantazií belgického hudebníka, tak zvaného „divokého loutnaře“, Maxe Vandervorsta. Lze říci, že to byl zlatý hřeb programu, za jehož zdařilý průběh hosté z Luxu děkují zejména organizačnímu úsilí Aleny Staňové a Olgy Podzimkové.

Milan Klouda, Lucemburk

© foto George Schmalzried

Milá Olgo a Aleno,

děkujeme za krásný víkend, který jste pro nás připravily! Pevnost v Namuru byla trochu podobná té v Lucemburku, protože i ona je dílem slavného francouzského vojenského architekta Vaubana. Cesta podél řeky Maas / Meuse do hotelu byla úchvatná, k překrásnému zážitku určitě přispělo hezké počasí i krajina, která se v řece zrcadlila. Ubytování a jídlo v hotelu bylo super, takže jsme v neděli dopoledne plni očekávání a zvědaví nastupovali do auta s otázkou: „Co nás čeká v Dinantu?“ A Dinant nás opravdu neklamal – z pevnosti bylo městečko vidět jako na dlani a tamní chrám nás překvapil nádhernou vitráží a mnoha obrazy. A to jsme ještě netušili, že to nejlepší teprve přijde ☺.

© foto Jana Čapeková

„Maison de la Pataphonie“ – úchvatné místo, kde se z dospělých stávají opět hravé děti, místo, kde tóny vnímáte úplně jinak také částečně proto, že jiné jsou nástroje, které je rozezní. A že orchestr mohou vytvořit i lidé, kteří se

náhodně setkali, a spontánně vzniklou symfonii lze zahrát bez předchozího se cvičení, tomu uvěříte teprve v „Maison de la Pataphonie“.

Kdo nevěří, ať tam běží ☺! My už věříme, ale přesto se tam velmi rádi

vrátíme – a určitě ne sami!

Ještě jednou děkujeme za krásný víkend a na shledanou v „Maison de la Pataphonie“ nebo na některé z příštích akcí s Besedou ☺.

Eva a Mirek Hanzelkovi, Lucembursko

© foto Dáša Bezáková

© foto Dáša Bezáková

© foto Jana Čapeková

Více fotografií na www.beseda.be nebo facebook: "Beseda Belgie"

Nezapomenutelný zážitek aneb večer se slovenským folklórem a souborem „Li Tchena“ v Belgii

Zpravodaj Besedy louskal můj manžel na internetu a upozornil mne na „nábor nových členů“ do folklorního souboru Li Tchena v pátek 21. 9. 2012 v Ougrée.

Protože shodou okolností manžel přijížděl v pátek 21. 9. do Luxu, abychom se v sobotu vydali s „Besedou“ na výlet do Namuru a Dinantu, byla pro nás „Répétition de danse“ v pátek večer neplánovaným zpestřením našeho programu. V místě konání zkoušky souboru nás přivítal sympatický mladý muž ve slovenském kroji a mne vůbec nenapadlo, že by mé češtině nerozuměl. Prostě jsem byla přesvědčena, že to musí být Slovák. Ani o houslistovi v kroji, který když nehrál, tak zpíval slovensky, jsem vůbec nepochybovala, že je to Slovák. Ale chyba lávky – tzn. pořádně jsem se spletla !!! Slovensky hovořilo ten večer pouze málo tanečníků v kroji,

ale hlavně ti slovensky nehovořící předčili svými tanečními a pěveckými výkony mnohá vystoupení českých či slovenských folklorních souborů. Jako bývalá členka jednoho souboru lidových písní a tanců z Moravy jsem si poprvé sama zatancovala chlapský „verbuňk“. V domovském souboru to byla vždy záležitost pouze chlapů, ale v Belgii měla zkouška zvláštní atmosféru – tak proč bych si nezkusila, jak učí verbuňk Belgičané? Fyzicky i pohybově poměrně náročnou zkoušku ukončilo vystoupení členů souboru Li Tchena na velmi vysoké profesionální úrovni. Choreografie, figury i souhra kroků byly opravdu perfektní a nikdo by nepoznal, že slovenské písně zpívají Belgičané, kteří jinak slovensky moc nemluví. Klobouk hluboce smekáme před vitalitou vedoucího souboru,

pana Michela Davaglea a přejeme jemu i celému souboru hodně úspěchů a nádherných vystoupení, při kterých budou písní a tancem rozdávat radost.

Snad se budeme moci při příštím setkání se slovenským folklórem v podání souboru Li Tchena zdržet déle. A snad nás tam bude více Čechů a Slováků a budeme si moci společně zazpívat a zatancovat!

Už se těšíme ☺

*Eva a Mirek Hanzelkovi,
Lucemburk*

Více fotografií na www.beseda.be nebo facebook: "Beseda Belgie"

České aerolinie navýší od zimní sezóny 2012/2013 populární spojení mezi Bruselem a Prahou na čtyři lety denně, s odlety z Bruselu v atraktivních časech v 9:10, 11:05, 18:40 a 21:05 hodin. Společnost přidává nový denní spoj, čímž posiluje denní frekvenci ze tří na čtyři lety ve všední dny (22 frekvencí týdně), a tím významně rozšiřuje nabídku této linky. Od nadcházející zimní sezóny České aerolinie zavádí na 13 trzích, včetně belgického, možnost platby za letenku bezhotovostním bankovním převodem.

Ohlédnutí za krajauskou konferencí

Konference Krajané a problém generací (26.–28.9. 2012) byla jednou z hlavních akcí oslav Dne české státnosti (Svatého Václava) 2012. Ten byl letos tématicky věnován Čechům v zahraničí. Pro účastníky byl připraven nabitý třídní program, ale mohli vybírat i z jiných kulturních akcí, pořádaných kolem oslav Dne české státnosti.

V úvodu konference byla předána ocenění za dlouholetou činnost pro krajauské komunity. Získali je Světluška Prokopič z Chorvatska za svou neúnavnou práci v divadelním a hudebním souboru České besedy v Dolanech, Anna Vaďurová, která je předsedkyní a stěžejní postavou vídeňského divadelního souboru Vlastenecká omladina, Dagmar Takáčsová – zakladatelka Českého spolku v Košicích a ženského sboru, který při spolku působí, Karel Pokorný – předseda činorodého SKV Sokol Mnichov a člen SVU a Anna Janků, která stojí 20 let v čele Sdružení českých žen v Káhiře. Oceněným pogratovali 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka, senátor Tomáš Grulich, zmocněnec ministerstva zahraničí pro krajanu Stanislav Kázecký a v neposlední řadě Ája Vrzáňová, předsedkyně Mezinárodního koordinačního

výboru zahraničních Čechů.

Na konferenci, která byla sedmou v pořadí, se sjelo 120 účastníků z 20 zemí světa. Většina z nich přijela už po několikáté, ale potěšující bylo, že se objevili i noví zahraniční Češi, zejména ti mladí. Téma konference – krajané a problém generací – k tomu svádělo. Cílem setkání bylo prodiskutovat, jak zajistit kontinuitu a propojení starší exilové

generace s novými zahraničními Čechy a vyměnit si názory na to, co se osvědčilo a co ne.

Z vystoupení účastníků konference bylo patrné, že všechny spolky a skupiny o budoucnosti a zajištění kontinuity intenzivně přemýšlejí. Ne všechno je přenositelné, ale pozitivních příkladů, receptů a inspirace zaznělo v téměř třiceti vystoupeních i v diskusi dost. Velkou

roli při tom hraje komunikace, zejména internet. Na jeho využití poukázala ve svém referátu Bára Kmentová, webeditorka www.krajane.net, která představila důležité stránky, určené krajanům. Kromě již zmíněných www.krajane.net, které přináší informační servis, to jsou www.krajane.cz a www.cechoslovaci.com, které poskytují především praktické informace pro život v cizině.

Ke konferencím neodmyslitelně patří diskuse. Diskutovalo se v kuloárech i v závěrečné debatě, na níž jsou zváni představitelé českých státních institucí. Letošní debaty s krajaný se zúčastnili zástupkyně ombudsmana a bývalá senátorka Jitka Seitlová a zmocněnec Stanislav Kázecký. Diskutovalo se o tom, jak by Česká centra mohla ještě víc vycházet vstříc krajanům, dotazy a připomínky směřovaly také na možnost korespondenčního hlasování a na dvojí občanství, resp. znovunabytí českého občanství pro některé skupiny bývalých obyvatel Československa. Bylo konstatováno, že legislativní proces v těchto otázkách se za posledních pár let příliš nepohnul kupředu. Úsměv i obdiv vzbudilo emocionální vystoupení Karla Wienera ze Švýcarska, který už několik let bojuje s Českou televizí o zpřístupnění satelitního vysílání televize i mimo území České republiky. Zatím marně. Padly

i dotazy, zda se za dva roky uskuteční další konference. Ohlasy napovídají, že vůle k setkávání a výměně názorů trvá, a tak organizátoři slíbili, pokud to finančně bude jen trochu možné, v roce 2014 uspořádat další konferenci.

Na závěr jednání se v prostorách nové budovy Národního muzea konal koncert Ženského sboru Českého spolku v Košicích. Národně laděný program, složený z Dvořákových a Janáčkových písní a z Otvírání studánek Bohuslava Martinů, měl velký úspěch.

Součástí konference byl i křest knihy VZKAZY DOMŮ – emigrace a exil 1848 – 1989. Kmotry knihy byli Soňa Červená, Karel Hvižďala,

Martin Stránský a Jan Fischer.

Poslední den konference byl tradičně věnován poznávání pamětihodností Prahy. Účastníci konference navštívili několik objektů Židovského muzea včetně starého židovského hřbitova, Staroměstskou radnici a výstavu Zlatá bula sicilská v Národním archivu na Chodovci. Většina krajanů se 28. září večer zúčastnila slavnostního večera v Národním divadle.

Vedle přítomnosti nejmladších generací krajanů na letošní konferenci je dalším pozitivem větší zájem českých médií. O konferenci informovala kromě Českého rozhlasu také Česká televize ve zvláštní reportáži. Na televizních obrazovkách se objevili např. Petr Bísek nebo Ája Vrzáňová z USA, Karel Pokorný z Německa nebo Milena Grenfell Baines z Británie.

Krajské konference se účastnili i zástupci Českého krajského spolku Beseda a České školy bez hranic v Bruselu, kteří vystoupili na konferenci s projevem „Budoucnost krajských spolků a zájem dnešních mladých lidí o českou kulturu a jazyk v Belgii.“

Předsedkyně Českých škol bez hranic MUDr. Lucie Boucher Slavíková představila novou expanzi ČŠBH v USA a nastínila budoucnost tohoto jedinečného projektu.

Miroslav Krupička
(převzato z www.krajane.net)

Více fotografií na www.beseda.be nebo facebook: "Beseda Belgie"

Fotokroužek při České škole bez hranic

© foto Eva Viestová

Od září se otevřel již druhý ročník setkávání zájemců o fotografování. Je určen všem věkovým kategoriím i různým stupňům dovedností. V teoretických částech se věnujeme radám jak udělat dobrý snímek ještě před zmáčknutím spouště, tak i dodatečnému zpracování a estetickému vylepšení. Tyto přednášky jsem obohatil zapojením již pokročilejších účastníků. Matěj seznamuje se zpracováním v českém programu Zoner, Radoš navýsost odborně vysvětluje jak funguje například optika nebo samotný záznam barev na čip, na Ondru se obracíme s doporučením na pořízení vhodné výbavy. Pravidelně se zaobíráme nastavením fotoaparátu a samovolně se vytvořily

skupinky „nikoňáků“ a „canoňáků“, kdy si navzájem radíme a předáváme zkušenosti za rámcem návodu k obsluze. To mě nesmírně těší, leckdy se sám dovím i něco nového nebo inspirativního.

V listopadu jsme se sešli na praktické fotografování lidí a situací v centru Bruselu. Lilo jako z konve a toto extrémní počasí jsem hned využil k ukázce jak fotit při dešti (téměř nikdo ještě předtím nevyzkoušel). Světelné podmínky i chování davu lidí s deštníky byly výjimečné. Fotili jsme zpozzdali s teleobjektivy detaily tváří, využívající nízké hloubky ostroty nastavením vhodné clony, dělali jsme i snímky se širokoúhlým objektivem ze vzdálenosti okolo 1–2 metrů, což vyžadovalo rychlé reagování a navázání osobnějšího kontaktu s fotografovanou osobou. A na závěr jsme si vyzkoušeli pohybovou neostrost nastavením delšího času s nasnímáním z ruky, což vyžaduje mimořádnou dovednost, aby nebylo rozmazané vše naším vlastním pohybem. Zdařilejší záběry jsou zde uveřejněny.

Fotokroužek je veden zdarma, výbor spolku Beseda však doporučuje sym-

© foto Matěj Karásek

bolický příspěvek alespoň na Zpravodaj, ve kterém jsou otiskovány fotografie z tohoto fotokroužku, a to ve formě členského příspěvku, který ani zcela nepokryje věnovaný tištěný Zpravodaj, nehledě na jiné další výdaje a spojené náklady.

Noví zájemci se mohou kdykoliv během roku připojit, termíny najdete na poslední straně v tabulce akcí. Pro více informací se můžete na mě obrátit přes e-mail: dusan@swalens.eu. Těším se na setkání a přeji Dobré světlo...

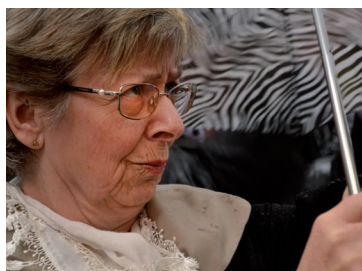
vedoucí Dušan

© foto Dana Brunner

© foto Matěj Karásek

© foto Kateřina Blížková

© foto Beata Šaková

České centrum Brusel a Česká škola bez hranic Brusel pořádá

Mikulášský Workshop

25. listopadu 2012 – ČŠBH, av. A. Buyl 152, 1050 Brusel

První setkání od 13:00 do 15:00 pro věkovou kategorii 5–7 let,

druhé setkání od 16:00 do 18:00 pro děti ve věku 8–10 let.

Vstupné je 5 EUR.

Veškeré info na: www.csbh-brusel.be

Koncert mladých hudebníků a taneční zábava

Tak jako loni a předloni, i letos se v říjnových dnech konala taneční zábava, jejíž hlavním cílem bylo přátelsky pobavit a naladit přítomné na příjemnou vlnu blahobytu, dobře zasytit „křiklouny“, neustále prahnoucí po laskominách, a zahnat žízeň nejen českých a slovenských krajanů, členů Besedy, ale i jejich zahraničních přátel a kamarádů, a to v průběhu celého večera za přítomnosti mladých hudebních talentů. Mladí hudebníci s velkou dávkou odvahy, odhodlání a nadšení i s láskou brnkali na různé struny, klávesy a bubnovali do rytmu hudby.

Občerstvit se mohli krajané tradičním českým bramborovým salátem se sekanou, tomu, kdo neměl tak velký hlad, se servírovaly párky s chlebem. Na žízeň jste si mohli dát jak nealkoholické, tak alkoholické nápoje, jako například české i belgické pivo, limo, becherovku, české a slovenské víno. Ke kávě a čaji – jako obvykle, nějakou tu domácí sladkost.

Během celého večera návštěvníky bavil moderátor Petr Malůšek. Zábava byla zahájena o akademickou čtvrt hodinku později, a to dvěma mladými a nadějnými muzikanty Martinem a Antonínem, kteří nám zahráli pár pěkných písní a předvedli, že i za použití dvou hudebních nástrojů se dá vykouzlit znělá a příjemná hudba. Poté nastoupila další mladá a talentovaná pianistka Ariana a duo dvou violoncellistek, Zuzany a Charlotte. Skupina Conspiracy Tchèque provázela svou hudbou a zpěvem celý večer až do ranních hodin. Jejich repertoár písní je široký a zahrájí téměř vše, na co si vzpomenete, a to od všech členů kapely – Terezy Výprachtické, Jiřího Sochora, Dalibora Mládenky, Martina Duška a Martina Šojdra. Během večera několikrát roztančili téměř celý sál.

V průběhu zábavy také vystoupilo několik členů souboru slovenských folklorních tanců, Li Tchena, jenž je složený ne ze Slováků, jak by si je-

den mohl myslet, ale z Belgičanů! V pozdějších večerních hodinách nám předvedla své hudební a pěvecké nadání slovenská zpěvačka a klavíristka, Juliett Bartková, která dokonce zahrála dvě písně z vlastního repertoáru ve slovenském a anglickém jazyce. V krátkých přestávkách, kdy hlavní kapela čerpala novou energii na další písně, se snažil rozpohybovat návštěvníky DJ Zdenko Šopko.

A co by to bylo za zábavu, kdyby na ní chyběla - jakožto hřeb celého večera – tombola?! Návštěvníci se mohli těšit na opravdu báječné ceny, kterými do tomboly přispěli naši sponzoři: Plzeňský kraj svým nejlepším pivem, Jihočeský kraj moderní aktovkou, Praha a ČSA různými dárkovými předměty, dále bylo možné vyhrát různá česká a slovenská vína, krásné fotografické publikace a pro milovníky čokolády také pravé nefalšované belgické pralinky od čokoládovny Manneken Pis. Sama jsem je ochutnala a jsou opravdu výtečné! Když mám v Bruselu zrovna cestu kolem „čůrajícího panáčka“, nezapomenu se zastavit napravo od něj v právě zmiňované čokoládovně a uspokojit svůj mlsný jazýček nějakou „mňamkou“. Hlavní cenou tomboly byl

© foto Dušan Swalens

© foto George Schmalzried

originál obrazu Stanislavy Matyášové, malující pod pseudonymem Albert Rigaux.

Myslím, že se akce velice vydařila, a budu se těšit na další prima setkání. Nejblíží akcí pořádanou spolkem Beseda je jako každý rok „podzimní dýchánek“. Doufám, že se uvidíme v Pražském domě 17. listopadu...

Petra

© foto Alena Staňová

© foto Dušan Swalens

© foto Dušan Swalens

Více fotografií na www.beseda.be nebo facebook: "Beseda Belgie"

Jak se v Bruselu slavíval závěr roku

Milí přátelé,

pokračujeme v publikování kapitol z historie Besedy. Citace z našich materiálů jsou uvedeny kurzívou a kvůli autentičnosti nejsou nijak upravovány, ani redigovány.

Jistě by nebylo pro čtenáře záživné číst zápisy jednotlivých schůzí, kde se projednávaly spíše praktické, organizační záležitosti. Mnohým poznámkám bychom se nyní mohli zasmát, nad jinými se zamyslet. Rozhodli jsme se předložit vám vždy spíš malý průřez naší historií, kde se budeme věnovat některým aktuálním otázkám a tématům. A co může být vhodnějším tématem na závěr roku než právě Mikuláš, vánoční svátky, Silvestr a Nový rok?

Naše materiály sice nepokrývají všech téměř 110 let krajanského života v Bruselu a Belgii, avšak s určitostí můžeme říci, že hned na závěr prvního roku své existence Beseda, tehdy zvaná Volnost, oslavila Silvestra společně. V zápise stojí: *„Krajan Laštovička se táže, jak hodláme oslaviti Sylvestra: usneseno zvláštními pozvánými pozvat nejen členy spolku ale všichni v Bruselu žijící Češi krajani, by sešli se na Sylvestra ku přátelské zábavě.”*¹ Jak vidíme, spolek byl od samého počátku otevřen všem krajanům.

Jindy zase krajané pořádali mikulášskou zábavu, např. v prosinci 1907: *„Kr. Valíček oznamuje výsledek mikulášské zábavy, která dopadla s nezdarem. Bylo vydáno 18fr. 4c., příjem obnašel - 10 fr. -”*² Pro lepší organizaci zábav se zvolil tzv. „zábavní výbor“, který měl za úkol pořádat oslavy. Mimo jiné uspořádal mikulášskou zábavu 5. prosince 1908. Zprávu o ní podává krajan Rytina: *„Výtěžek činí 5 fr.81 cent, dare a zpěvník 2 a za pohlednice 3.30 fr. a různé 20 cent. dohromady 11 fr. 30 cent. kr. před. [krajan předseda NDLR] děkuje pořadatelům za obětavost.”*³

V prosinci 1913 zaplatili krajané za masky pro Mikuláše a čerta 5 franků, což nebyly tehdy malé peníze, jelikož celá hotovost, kterou Beseda v té době vlastnila, činila pouhých 76,64 franků!⁴

Po 1. světové válce se znovu konaly tradiční silvestrovské zábavy, jindy to byla naopak novoroční schůzka s občerstvením, případně přímo novoroční hody, kde se podávalo knedlo-zelo-vepřo. Odděleně se pořádala vánoční nadílka pro děti. Mikulášská nadílka, jak ji známe dnes, je až pozdějšího data.

Máme zachován zápis o silvestrovské taneční zábavě z roku 1954: *„Dne 31. prosince 1954. uspořádal spolek „Beseda Volnost Sylvestrovskou taneční zábavu s českou hudbou, řízená kr. Chlustou ze Charleroi.”*

Sešli se zde krajané z Bruselu a okolí a jiných hostů. Dárky, které byli darované pro tombolu, umožnili krýti výlohy touto zábavou zniklé, neboť na dobrovolném vstupu bylo vybráno celkem 1600 Bfr. a na tombole 1500 Bfr.

*Průběh zábavy byl velmi pěkný bez jakékoliv nepříjemnosti. Zábava s tancem trvala, až do šesti hodin ranní a krajané se rozjížděli prvními vlaky do svých domovů a nečekali na novoroční nadílku, která se pořádala odpoledne 1. ledna 1955, ve spolkové místnosti.”*⁵

Jindy se nadílka dávala spíš na Vánoce. O konci roku 1958 například víme, že *„.... přišlo na řadu jednání o uspořádání vánoční nadílky pro děti a dospělé. Byli dány návrhy na zakoupení „párku 10 kg, chleba, pomeranče, jablka, čokolada, oříšky, fíky, bombony, zakusky, ubrusy, sáčky, víno, porto.”*⁶ Docela dobrý výběr, vidíte?

Stejně jako dnes, i dříve se konaly akce pro krajany jednou měsíčně, většinou se však jednalo, kromě zábav, o členskou schůzi, ty sloužily k projednání plánů, návrhů a připomínek, na jedné takové v lednu 1964 krajané upozornili výbor, *„že je lépe ji [vánoční nadílku NDLR] konat v neděli, neboť někteří krajané v sobotu pracují a tak jim není možné zúčastnit se nadílky.”*⁷ Toto respektujeme i v dnešní době.

Naši předchůdci se skutečně rádi bavili, a to jak při přípravě akcí, tak v jejich průběhu, na tom se moc nezměnilo.:-)) Svědčí o tom následující zápis z roku 1982: *„Nejživější diskuze pak byla ohledně našeho novoročního pohoštění, v neděli 16. 1. 1983 v 15 hod. Padlo hodně nápadů, vtipů k veselosti všech, a tak věříme, že se nám ta malá slavnost u kr. Šponára vydaří.”*⁸

Náš krátký výlet do minulosti můžeme ukončit pozváním na letošní mikulášskou nadílku a společné pečení vánoček a též přáním příjemného prožití vánočních svátků.

Za besední výbor – Olga

1 Mimořádná členská schůze dne 18. prosince 1904, Zápisník Česko slovan. spolku „Volnost” v Bruselu

2 Protokol členské schůze ze dne 21. prosince 1907, Zápisník Česko slovan. spolku „Volnost” v Bruselu.

3 Protokol členské schůze ze dne 12. prosince 1908, Zápisník Česko slovan. spolku „Volnost” v Bruselu

4 Účetní kniha vedená od listopadu 1913 do prosince 1938

5 Zápis z členské schůze ze dne 15. ledna 1955, Kniha zápisů, vedená od 4.7. 1953 do 7.9. 1963, strana 20

6 Zápis z členské schůze ze dne 6. prosince 1958 ve spolkové místnosti „Café au Grand Roi” v Bruselu, Kniha zápisů, vedená od 4.7. 1953 do 7.9. 1963, strana 78

7 Zápis z členské schůze ze dne 4. ledna 1964, Kniha zápisů, vedená od 5.10. 1963 do 4.6. 1977

8 Zápis ze schůze 6.11. 1982, Kniha zápisů, vedená od 3.9. 1977 do 8.9. 1991, strana 46

Podzimní dýchánek

Milí přátelé,
nastal podzim, dýchl na nás i zima – doba dlouhých večerů, černých hodin a kdysi tzv. přástek. My vás příst nutit nebude-me, ☺ ale rádi bychom se po našem letním úspěšném setkání znovu s vámi sešli a popovídali. Tentokrát bychom si chtěli vyměnit zkušenosti na téma používání různých jazyků v našich rodinách, o **vícejazyčnosti**. Nebude se jednat o odbornou přednášku, ale o praktické zkušenosti s tím, jak se vám u vás doma podařilo, daří (nebo i nedaří) vést vaše děti, vyrůstající v cizojazyčném prostředí, k používání češtiny či slovenštiny,

tedy jazyka alespoň jednoho z rodičů. Jak řešíte to, aby se děti naučily správně mluvit, měly dostatečnou slovní zásobu, aby v našem jazyce i četly, jak reagujete, když vám po několika letech v cizojazyčné škole začínají odpovídat cizím jazykem, neboť jsou v něm zběhlejší?... Otázek vystává mnoho a mají jisté spoustu různých odpovědí souvisejících s rozličnými individuálními zkušenostmi. Jsme přesvědčeni, že právě jejich výměna nás může velice obohatit, že k této otázce mají co říct jak rodiče s malými dětmi, tak ti, kteří mají své děti již značně odrostlé.

Nenechte si ujít náš podzimní dýchánek, který se bude konat v **Pražském domě (avenue Palmerston 16, Brusel) v sobotu 17. listopadu 2012 od 14 hodin**. Na úvod nebude chybět ani tradiční hudební vystoupení v podání dua violoncelistek Zuzany Jirglové a Charlotte Barbier. U prostřeného oválného stolu se bude opět příjemně povídat. Pošlete nám prosím zprávu na spolek@beseda.be, pokud se chystáte přijít, abychom se mohli náležitě nachystat.

*Těšíme se na shledanou
za výbor Besedy Olga*

Mikulášská nadílka

Milí krajané, milé děti,
jistě se už všichni těšíte na všechny sváteční prosincové dny, které zahájí na samém začátku adventu náš český Mikuláš se svým tradičním andělsko-čertovským doprovodem.

Dovolujeme si vás tedy pozvat na **neděli 2. prosince 2012 na Stálé zastoupení ČR při EU, rue Caroly 15 v Bruselu, začátek je ve 13:30**. Děti se setkají s Mikulášem buď v první části odpoledne, mezi 13:30 až 15:00 hod., nebo ve 2. skupině, mezi 15:00 až 17:30 hod.

Přihlášky posílejte na spolek@beseda.be, uveďte jména a věk vašich dětí, počet

dospělých, kteří budou děti doprovázet, a skupinu, ve které se chcete nadílky zúčastnit. **Přihláška je platná po zaplacení vstupného, které činí 10 eur za každé přihlášené dítě**, dospělý doprovod žádné vstupné neplatí. Odpovídající částku poukažte, prosím, **nejpozději do 25. 11. 2012 na účet Besedy 363 - 0302241 - 29**. Mаем dostanete potvrzení o zařazení vašich dětí na mikulášský seznam. O Mikulášskou nadílku, letos s novým překvapením, je každoročně velký zájem, takže s přihlášením dětí raději neotálejte!

Aby Mikuláš zvládl ten velký nápor dětí, nacvičte, prosím, s dětmi jednu z následujících koled, kterou potom skupinka dětí

Mikuláši společně zazpívá:

Nesem vám novin

Dej bůh štěstí,

Narodil se Kristus Pán

Páslí ovce Valaši

Půjdem spolu do Betléma

Jak si krásné neviňátko

Během odpoledne budou pro děti též připraveny různé další aktivity. Rodiče i děti se budou moci v průběhu celého odpoledne posílit **tradičním domácím občerstvením a nápoji.** ☺

*Těšíme se na shledanou
za výbor Besedy Olga*

Vánočková sobota

Milí přátelé,
srdečně vás zveme do **Braine-l'Alleud (rue des Arbalétriers 51)** na další pokračování společného pečení vánoček. Čas na rozvíjení pěkných vztahů bychom měli nacházet po celý rok, Vánoce jsou však pro to dobrou snad nejvhodnější!

Letos se při této milé aktivitě sejdem v sobotu **8. prosince od 10 hodin minimálně do půlnoci**. Dostanete se k nám **autem** (i v době různých navigací není na škodu klasický popis cesty, pošlu jej nováčkům na požádání) **nebo vlakem** (spojení je na www.b-rail.be).

Na jednu vánočku potřebujete:

½ kg polohrubé mouky (možno i belgickou „farine fluide“ čili „vloeiende bloem“)

100 gr cukru (či více, pokud ji chcete mít sladší)
100 gr másla či margarínu (či více, pokud ji chcete mít tučnější)
2–3 vejce
ořechy nebo mandle, rozinky

Beseda vám jako obvykle dodá sůl, sušené kvasnice, mléko do těsta a vejce na potřetí. Nezapomeňte doma velkou mísu na těsto a podnos či krabici na upečenou vánočku. Počítáme maximálně se dvěma vánočkami na osobu či rodinu.

Pečení není určeno jen členům Besedy, ani není třeba znát se osobně. Věřte, že při společné práci se seznámíme velmi rychle! Vloni se u vánoček sešli krajané od 25 do 85 let, muži i ženy. Obvykle se mluví několika jazyky (ne všichni partneři ovládají

češtinu), ale vždy vládne pohoda a porozumění. Pokud berete s sebou děti, nezapomeňte pro ně vzít nějakou zábavu, aby neměly dlouhou chvíli. V tento den u nás bývá docela těsno! ☺ Počítejte s tím, že budete potřebovat minimálně 4–5 hodin, než vaše vánočka zavoní. Zůstat můžete samozřejmě po celý den, všichni se vždy příjemně baví a spěch se rozhodně nedoporučuje!

Abychom se na vás mohli náležitě připravit, pošlete mi prosím e-mail na olga.schmalzried@gmail.com nebo zavolejte (viz zadní strana Zpravodaje) a uveďte, zda přijдете dopoledne, odpoledne či až večer a kolik vás bude. Moc se na vás všechny těšíme!

Olga a George s rodinou

Představujeme vám krajany ALENU A MILOSLAVA JELENKOVY

„Tož vítaj u nás“, přivítala mě Alenka a já hned věděla, že jsem se ocitla na Moravě. Přesně taková atmosféra na mě dýchla. Příjemná, pohodová, z takových návštěv se těžko odchází ...

Navíc zde voněly moravské koláčky, přesně takové jsem jídala v rodině mého tatínka, který pocházel od Holomůca. Pro ty, kteří nerozumí moravštině, od Olomouce ☺.

Jak vy dva jste se mohli ocitnout až v Belgii? Vždyť jste oba Moraváci tělem a duší?

Manželka je narozena na Slovensku, takže je Slovenka. Po rozdělení Slovenska od Česka požádala o české občanství, ale nedali jí ho. Příliš nám to ale nevadilo, žili jsme stejně na Moravském Slovácku ve Strážnici, ta nám nesmírně přirostla k srdci.

Hned na začátku musím podotknout, že nám tam bylo velmi dobře. Žádné zaječící úmysly jsme tedy neměli, ani když jsme se vydali v r. 1980 na dovolenou do Belgie.

To jste ale měli štěstí. Vyjet si na západ nebylo v té době tak lehké ...

Dostali jsme pozvánku od tety z Belgie a jelikož jsme v ČSSR nechali veškerý majetek, byla to pro policii záruka, že se určitě vrátíme. Takže nás pustili. Mírným překvapením bylo, že nás nechali odjet i s našimi dvěma dětmi, tedy celou rodinu.

Jaký pocit ve vás zanechala Belgie?

Velmi se nám zde líbilo, viděli jsme jiný, lepší způsob života. Volně se zde dýchalo, pro děti zde byla určitě lepší budoucnost. A to rozhodlo, že jsme zde nakonec zůstali. I když jsme měli v kapse pouhých tisíc šest set franků a franštinu jsme neznali. ☺

Co na to říkaly belgické úřady?

Na policii nám oznámili, že pokud zde můžeme zůstat u příbuzných ve Waterloo a najde-li si manžel ofi-

ciální práci do půl roku, můžeme si požádat o politický azyl. Pokud by ji nenašel, museli bychom po půl roce odjet buď do Kanady, nebo do Austrálie, kde o práci nebyla nouze.

Poněvadž žijete dodnes v Belgii, znamená to, že si manžel práci včas našel, že?

Naštěstí se Miloš rychle uchytil, i když ne ve svojí branži. Byl ale zručný a přizpůsobivý a práce v SOS dépannage (údržba, opravy atd.) v Bruselu, kam jsme se po půl roce přestěhovali z Waterloo, ho zaujala. Ve firmě pak zůstal zaměstnán dlouhých 10 let, i když jsme se v r. 1990 odstěhovali do Braine l'Alleud a on musel do Bruselu dojíždět.

Belgické občanství jsme dostali již po pěti letech.

V roce 1991 se manžel osamostatnil a otevřel si svoji vlastní firmu ABD dépannage, která mu velmi dobře prosperovala. V té pak pracoval až do odchodu do důchodu v roce 2006.

A co Alenka? Ta zůstala doma s dětmi?

Ale kdeže. Ta se stala opatrovnící dětí v jedné belgické rodině ve Waterloo. Měla se u nich velmi dobře, brali ji jako člena rodiny. Pro jejich

děti se stala babičkou. S nimi jezdila často i do ciziny.

Naše děti začaly chodit do francouzské školy a velmi dobře se učily. Ve škole a s kamarády mluvily francouzsky, u nás doma se však mluvilo jen česky.

Jak to bylo s katolickou školou a s krajany?

Ve Waterloo v Berlaymontu existovala katolická škola slovenských sestřiček, tam jsme se po našem příjezdu do Belgie scházivali a sestry se nás ujaly. Staraly se o přistěhovalce a pomáhaly i nám v našich začátcích. Přes sestřičky a paní Declerk (Češku, která se starala o uprchlíky z ČSSR) chodilo do katolické školy i hodně českých krajanů.

Přes ně jsme se dostali ke krajanům i my.

Teprve později jsme začali chodit na schůzky ke Šponarům, kde měla BESEDA-VOLNOST vyhrazeno celé první patro. Tam se nám velmi líbilo. Byli tam samí příjemní lidé, nebyla mezi námi žádná revnivost, vládla tam jen pohoda. Zde jsme si rádi vzpomínali na naši vlast. Hranice byly v té době uzavřeny, tak jsme žili jen ze vzpomínek a z vypravování těch

šťastnějších, kteří se občas do ČSSR dostali.

Železná opona tedy způsobila, že jste do ČSSR tehdy nejezdili, že?

To nešlo. Zůstali jsme v zahraničí, a tak jsme se vrátit nesměli. Tato situace trvala dlouhých deset let. Až po otevření hranic v r. 1989 jsme znovu začali do Čech jezdit. Nyní tam jezdíme pravidelně, právě nyní jsme se odtamtud vrátili. Do Česka jezdíme samozřejmě rádi, rádi se ale rovněž vracíme. „Doma“ jsme dnes již v Belgii, zde máme dceru a vnučku.

A co vaše děti? Ty zde také zakotvily?

Dcera Kamila zde pracuje v nemocnici a má 12-letou dceru Elišku – naše zlatíčko. Eliška jezdí ráda do Čech na prázdniny a mluví dokonale česky. Syn Miloš se sice do ČR vrátil, pracuje však pro belgickou firmu, takže nás často navštěvuje. Nyní nám připravil velké překvapení, se svojí českou manželkou čeká přírůstek do rodiny, z čehož máme všichni velkou radost. **Prozradte mi ještě na závěr vaše záliby ...**

Žijeme klidným a radostným životem, žádné velké vzrušo ☺. Velice rádi také pracujeme na zahradě a pokud to vyjde, jezdíváme k moři. Ještě, že ho máme zde v Belgii skoro za humny. Ale mořem v zahraničí taky nikdy nepohrdneme.

Donedávna jsme se starali o naši vnučku, ta však mírně odrostla, takže o naši

přítomnost už tak moc nestojí. Znáte přece mladé, ne?

A co ještě dodat o Jelenkovičs?

V krajském spolku jsou nesmírně oblíbeni, lepší a dobrosrdečnější lidi totiž těžko najdete!

Jednu „tajnost“ vám ale musím prozradit: **příští rok spolu oslaví 50 let společného života!**

Jsem příliš nedočkavá, než abych s takovou zprávou čekala až do příštího roku, proto jim jménem krajanů, jakož i jménem svým přeji z plného srdce již dnes mnoho dalších šťastných společných let!!

Alena Gilbert

Foto: Dušan Swalens

Milí krajané,

noví členové Besedy i ti dlouhodobí nacházejí v těchto místech jednou ročně svou **členskou kartičku**, která je pro ně potvrzením, že mají příspěvky na daný kalendářní rok již zaplacené. Stávalo se totiž, že někteří „zapomětlivci“ platili členský příspěvek během roku dvakrát nebo dokonce i třikrát, v podstatě po každém výtisku Zpravodaje.

Od roku 2007 se výše členských

příspěvků neměnila, ale náklady na fungování spolku a především na tisk Zpravodaje se od té doby podstatně zvýšily. Jistě jste však zaznamenali i výrazné zlepšení jeho kvality. Při organizaci našich akcí se snažíme mít vyrovnané náklady a příjmy, což se nám většinou daří. Na některé naše aktivity přispívá Ministerstvo zahraničních věcí ČR v podobě finančního daru, za který jsme též velice vděční.

Všichni naši členové dostali kon-

cem září zprávu s prosbou o souhlas s úpravou výše členských příspěvků na příští rok. Děkujeme vám za všechny odpovědi a za vaši podporu. Od roku 2013 budou **roční členské příspěv-**

ky Besedy činit 15 eur za osobu a 25 eur za manžele nebo rodinu. Děti a studenti příspěvky neplatí. Vaše členství bude po zaplacení potvrzeno členskou kartičkou, kterou najdete v následujícím čísle Zpravodaje. **Nezaplacením příspěvku vaše členství v Besedě automaticky končí.** Pro pokračování či obnovení členství v Besedě stačí poslat patřičnou sumu na účet Besedy u ING číslo **363-0302241-29**. Pro mezinárodní platbu uvádíme **BIC: BBRUBEBB a IBAN: BE26 3630 3022 4129**. Příspěvek se platí jen jednou za rok, dobrovolnému navýšení se však meze nekladou.

Děkujeme vám za vaši podporu a důvěru, které si vážíme a kterou nechceme nikdy zklamat. Těšíme se na všechna naše příští setkání, na vaše návrhy a připomínky.

Výbor Besedy

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK
ČLEN 2012

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchèque de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jména a Příjmení
BESEDA

Vítání nových českých občánků

Dne 26. října 2012 uspořádalo Velvyslanectví České republiky v Belgickém království již IV. ročník slavnostního vítání českých občánků narozených v Belgii. Sváteční událost se odehrála v prostorách Stálého zastoupení ČR při EU. K původní myšlence pořádat pro naše krajany podobnou pamětní akci nás přivedla ta skutečnost, že se každoročně prostřednictvím našeho konzulárního oddělení zapíše do tzv. zvláštní matriky v Brně více jak sto nově narozených českých dětí. Samotného slavnostního aktu se letos zúčastnilo 48 nových občánků v doprovodu svých rodičů i starších sourozenců.

Zápis dětí narozených v zahraničí do matriční knihy vedené zvláštní matrikou v Brně je důvodem toho, že je celá slavnostní akce pořádána ve spolupráci s Magistrátem města Brna a za již tradiční osobní účasti brněnského primátora. Mnoho úspěchů na cestě životem tak dětem popřál velvyslanec České republiky

v Belgickém království Ivo Šrámek a také primátor města Brna Roman Onderka. Jsme opravdu velice potěšeni tím, že pan primátor neváhá každého svého jednotlivého „zahraničního“ občánka přijet osobně přivítat až do Bruselu.

Kromě pamětního listu, vytištěného na ručním papíře a spolupodepsaného panem velvyslancem a panem primátorem, byla novým českým občánkům předána také

replika stříbrného Pražského groše z doby Václava II. a plyšová hračka – brněnský drak. Ceremoniál byl oživen hudebním vystoupením českých dětí, a to pod vedením hudebního skladatele, houslisty a pedagoga Petra Malůška a pedagogů z hudební sekce České školy bez hranic, Dáši Kneřové a Martina Kubišty. Dušan Swalens z Besedy se postaral o fotoreportáž.

*Hana Pešková
vedoucí konzulárního oddělení*

© foto Dušan Swalens – Více fotografií na www.beseda.be nebo facebook: "Beseda Belgie"

Předpremiéra Juniorfestu 2012 v Plzeňském domě v Bruselu

Do Bruselu přiletěla i ředitelka Juniorfestu Judita Soukupová.

Koncem října proběhlo v Plzeňském domě v Bruselu třídní předpremiérové promítání filmů pro děti a mládež. Organizátoři z Plzeňského kraje představili dětem i dospělým tři krásné příběhy.

Modrý tygr – rodinná komedie režiséra Petra Oukropce, která vtáhla děti i jejich rodiče do světa plného fantazie.

Saxána a lexikon kouzel – volné pokračování úspěšné komedie režiséra Václava Vorlíčka z roku 1971, *Dívka na koštěti*.

Po promítání filmu následovala

s panem režisérem Vorlíčkem milá debata, ve které se zmínil, co jej vedlo k uskutečnění volného pokračování legendárního příběhu. S humorem a láskou vyprávěl také o jeho dalších neméně známých filmech. Čestným hostem byla i ředitelka Juniorfestu, paní Judita Soukupová.

Tady hlídám já – nová rodinná komedie režiséra Juraje Šajmoviče ml. vypráví o tom, jak mluvící jezevčík a hyperaktivní dcera starostlivé matky vyřeší po svém problémy celé rodiny.

Po zhlédnutí filmu následovala debata s hlavní dětskou hrdinkou, devítiletou Veronikou Divišovou. Ta na sebe prozradila, že jí natáčení fil-

mu velice bavilo. Jejím snem je zahrát si v pořádné detektivce a stát se úspěšnou herečkou. Držíme Veronice palce!

Kromě promítání filmů čekaly na děti v Plzeňském domě i doprovodné malé workshopy. Děti si mohly vyrobit originální placku – pozdrav z festivalu, zahrát si stolní fotbal nebo využít čas k malování postav a hlavních hrdinů z filmů.

Spoluorganizátorem celé akce byl i náš krajský spolek Beseda.

Dáša

Veronika Divišová – hlavní hrdinka z rodinné komedie *Tady hlídám já*.

Režisér Václav Vorlíček v debatě dává nahlédnout i pod pokličku filmových triků.

Zbyněk Prokop z Plzeňského domu hostí festival a uvádí jednotlivá představení.

O podpisy a přiblížení se k „hvězdám“ byl veliký zájem.

© foto Dušan Swalens – Více fotografií na www.beseda.be nebo facebook: "Beseda Belgie"

Krajanské pohostinství

Milí čtenáři – labužníci, ve svém článku bych vás ráda seznámila s příběhy našich krajanů, kteří se nebáli vrhnout do podnikatelského dobrodružství v zahraničí. V minulém čísle jsem vám slíbila, že se více dozvíte o naší krajance v Paříži, paní Marcele Dayan. Dále vám představím českou restauraci v Londýně a nakonec vás seznámím s osudem pana Patrika z Berlína.

Paní Marcela láskyplně pečuje o restauraci Pomze. Jak už název sám vypovídá, základ tamějších pochoutek tvoří právě jablka (francouzsky „pommes“). Naše krajanka se nám svěřila, že spolupracuje s nejlepšími pěstiteli a sadaři. Najdete u ní nejnovější odrůdy jablek až po nejstarší, „zapomenuté“, jako jsou ty od královského zahradníka „Potager du roi“ ve Versailles. Její džemy již obdržely početná ocenění. Za jablečné máslo dokonce vyhrála první cenu CERVIA (zkratka organizace, která podporuje inovaci a valorizaci v zemědělském a potravinářském odvětví). Cílem soutěže je mimo jiné vytvořit síť nápaditých potravinářských podniků a zákazníků či poskytnout profesionální školení v dané oblasti. Pro paní Marcelu tak začne i nová spolupráce s výrobním družstvem Echiré, které se na trhu honosí označením nejlepšího výrobce francouzských másel. Právě to jejich máslo bylo upraveno na jablečné. Jak paní Marcela podotýká: „Zkrátka malé jablko se kutálí dál...“ Výčet znamenitých úspěchů uzavřeme pochvalným článkem v časopisu Wine & Degustation od našeho francouzského zpravodaje Jana Šmída, který rád využije příležitosti zastavit se u paní Dayan tu na oběd, tu na večeři. A jak to všechno začalo? Voilà příběh paní Marcely:

Se svým mužem Danielem jsem se seznámila v Praze roku 1996, a to ve společnosti, kde jsme tehdy oba dva pracovali. Daniel, který do té doby již několikrát objel

svět, pracoval jako generální ředitel jedné z filiálek restaurátorské společnosti Zátisí Group vedené Sanjivem Surim. Moje práce v účetnictví nás sblížila profesionálně a později i osobně až k rozhodnutí vydat se na další dobrodružství společně. Po několika dalších profesních zkušenostech jsme se v roce 1999 přestěhovali do Paříže. Zatímco Daniel pokračoval v práci a cestování pro jednu americkou společnost, já jsem vstoupila do služeb české ambasády a posléze konzulátu.

Pomze vznikla v roce 2003 z vůle Daniela a jeho bratra Emmanuela být konečně nezávislá a vytvořit nový model restaurace. Proto se spojili i s jedním z prvních francouzských sadařských družstev Vergers de France. Ještě téhož roku se nám narodil i syn Thomas.

„Příběh Pomze“ je naším přáním vyprávět nejen francouzskou, ale zároveň i mezinárodní historii. Francouzskou proto, že jablko je ve Francii prvním konzumovaným ovocem. Jen v kuchyni jej můžeme použít jak na syrovo, tak vařené, pečené či dušené, jak na sladko, tak na slano, v tekutém stavu - od jablečného džusu až po Calvados (jablečná pálenka), neopomínajíce Pommeau (aperitiv získaný smícháním jablečného džusu a Calvadosu) a velice populární „cidre“ (jablečné perlivé víno), zkrátka od 0° do 42° obsahu alkoholu. Toto naše gastronomické dobrodružství nemohlo začít nikde jinde než ve Francii, přestože se někdy naše mysl obrací k jiným destinacím... I když pro nás

zůstává Francie stále symbolem umění žít radostí ze stolování, (ke kterému mě můj muž kompletně překonvertoval), není určitě tou nejjednodušší zemí pro zakládání nových soukromých firem.

A mezinárodní proto, že toto jedinečné ovoce, stojící u zrodu lidstva, najdeme téměř ve všech kulturách, ať už pod názvem tarte aux pommes, apple pie, Apfelstrudel či jablečný závin.... Jablko vypráví naši historii a doprovází nás po celý život – od útlého dětství a první gastronomické zkušenosti s jablečným pyré, přes první zuby a jejich zahryznutí se do jablka, až po babiččin jablečný závin.

Za téměř 10 let tohoto společného dobrodružství jsme se setkali a hostili klienty z celého světa, lidi zvědavé, které příběh Pomze zaujal. Nejde jen o klasickou restauraci, neboť vyrábíme a prodáváme i naše vlastní džemy a chutney a další nové výrobky jsou v průběhu vypracování. I naše polední nabídka velkých komponovaných salátů ve sklepních prostorách naplňuje každodenně restauraci a otvírá další úhel možného rozvoje.

Zeptala jsem se také paní Dayan na nevhodnou dekoraci v restauraci, která mne velmi zaujala. „Je obrazem našeho příběhu, design « made in Pomze » je složen z našich cest a setkání, přáli jsme si vytvořit prostředí „zen a šik“ pro jedno z neobyčejnějších ovocí. Hudba i osvětlení se také podílí na pohodě našich hostů každý by si měl najít to své,“ odpověděla mi. Nemohu nezmínit, že osobitou artistickou úpravu jídel najdete i na talíři!

Závěrem paní Marcela doplňuje, že má to štěstí vybrat si to nejlepší z české i francouzské kultury: „Vino a pivo?... chutná mi oboje, Paříž a Praha?... nemohu se obejít bez obou.“ „Žijeme s mým mužem našimi zálibami a vášněmi a přejeme si, aby měl náš syn stejný požitek z obou našich bohatých kultur.“

Po romantickém, až poetickém vyprávění paní Marcely se přesuneme přes kanál La Manche do Velké Británie. První československý dům či klub vznikl v roce 1939 na Holbornu. Prostory byly českým vojákům, kteří bojovali proti fašismu v řadách britské armády, propůjčeny vévodou z Bedfordu. Tento klub přestal fungovat roku 1946, neboť na Holbornu nebylo možné prodávat pivo. A tak se legionáři rozhodli s příspěvkem tří tisíc liber od prezidenta Edvarda Beneše koupit dům nový, který slouží československé komunitě dodnes. Nachází se na severu Londýna ve čtvrti West Hampstead.

Po druhé světové válce se našinci vrátili domů, avšak kvůli komunistickému převratu se českoslovenští piloti i vojáci rozhodli do Velké Británie vrátit. Během 50. a 60. let zažil československý dům rozkvět a stal se pro místní usedlíky místem zábavy. Celá 70. léta se charakterizovala další vlnou československých emigrantů, kteří se podíleli na jeho prosperitě. Dům je úzce spjat se jménem pana Martina Barančice, bývalého vojáka a osobního strážce pana prezidenta Beneše. Pan Barančic se staral o správu a provoz domu a byl také jedním z jeho ředitelů. Zemřel v roce 2008 ve věku nedožitých 95 let.

Klub se udržuje v tehdejší klasickém stylu a lidé si tam připomínají památku vojáků a bývalých československých státníků. Obraz s T. G. Masarykem ve zlatém rámu obdivoval při své návštěvě Londýna v roce 1990 i Bohuslav Hrabal. Československá restaurace se nachází v prostorách klubu a je někdy nazývána Česká restaurace či též Slovenská restaurace. Najdeme v ní bohatou nabídku jídel: od hovězího guláše, řízku, „vepřa-knedla-zela“ a svíčkové přes smažený hermelín, langoše, bramboráky, zelňačku, až po ovocné knedlíky, palačinky či štrůdl.

Na závěr bych vám ráda zprostředkovala spletitý příběh pana Patrika, jenž je vlastníkem proslulé české restaurace v Berlíně. Narodil se v Písku, ale vyrůstal v Karlových Varech, kde lásku k pohostinství našli již jeho rodiče. Tatínek byl totiž vedoucím restaurace a maminka pracovala v lázeňských domech. Pan Patrik se bez váhání vyučil číšníkem a kuchařem. Ale nepředbíhejme. Již rozvedená maminka si podala žádost o vystěhování za hranice temnějšího komunistického režimu, a tak se tehdy třináctiletý Patrik legálně ocitl v Západním Berlíně. Maminka tam pak pracovala ve vyhlášených českých restauracích. Patrik si vzpomíná, že byl jako emigrant velmi dobře přijat tamější společností. Navzdory komunismu obdržel

přukazku na bezdomoveckém úřadu, se kterou mohl cestovat nejen mezi Západním a východním Berlínem, kde chodil na obědy do české restaurace a později si tam mohl i levněji nakoupit, ale podíval se i do Španělska. Ještě dnes si vybavuje stanici metra na Friedrichstrasse, tzv. pásmo smrti, kde se mohli na nástupišti vidět západní a východní Němci, avšak střežení pohraničáři s „kalašnikovem“. Po revoluci se osmnáctiletý Patrik, jako většina Čechů, vrátil do Československa. Začalo se mu stýskat, a tak se do Berlína po roce vrátil. Přiznal nám, že české produkty jsou na německém trhu velmi uznávané a že Češi jsou u východních Němců velmi oblíbení, protože sdíleli podobný osud. Proto také spolu najdou

společné téma na rozdíl od Němců západních. Protože s návratem Čechů do vlasti zmizelo mnoho českých pohostinských zařízení, rozhodl se založit vlastní restauraci. Krajané k němu zavítají především při příležitosti rodinných oslav či obchodních schůzek, dále pak sem chodí studenti či umělci z Českého centra. Lidé si u něj oblíbili především guláš, svíčkovou, pražskou šunku se zelím či tradiční „vepřo-knedlo-zelo“. Knedlíky připravuje sám a např. pražskou šunku a mouku si vozí z Čech. České pochoutky si klienti rádi zapijou Budvarem, Fernetem, Becherovkou či „Myslivcem“. Pan Patrik je dnes velmi vytížen, protože se připravuje na založení české hospody a s tím spojené stěhování. Přejeme mu hodně štěstí.

Drazí čtenáři, věřím, že vás článek příjemně naladil (včetně chuťových pohárků ☺) a že se mezi vámi najde někdo,

kdo se nechá inspirovat a založí českou restauraci či hospůdku – nejen pro nás krajany – a rozšíří věhlas jedinečné čes-

ké kuchyně i v Belgickém království ...

Text: Marie Leflerová
Foto: Dušan Swalens

Společenská rubrika

Milí krajané, nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

10. října 2012 se narodila **Charlotte**, dcera Renauda a Jany Boulangerových. Starší sestríčka se jmenuje **Emma**.

Rodičům i dětem srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví, hodně lásky a štěstí.

19. října 2012 oslavila narozeniny paní **Jana Cools–Šrajlová**.

17. listopadu 2012 oslaví narozeniny paní **Alena Gilbert**, dlouholetá členka výboru Besedy, pečlivá pokladní i kontrolorka účtů a současná dopisovatelka Zpravodaje.

1. prosince 2012 oslaví narozeniny paní **Zora Papežová**, bývalá předsedkyně Besedy.

9. ledna 2013 oslaví narozeniny členka Besedy, paní **Lída Francombe**.

Všem oslavenkyním srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Fotokroužek	Česká škola bez hranic Avenue A. Buyl 152, 1050 Brusel	neděle 11.11. 2012 14–16 hodin
Podzimní dýchánek	Pražský dům, Avenue Palmerston 16, Brusel	sobota 17.11. 2012 od 14 hodin
Mikulášský workshop	Česká škola bez hranic Avenue A. Buyl 152, 1050 Brusel	neděle 25.11. 2012 13–15 hodin (5–7 let) 16–18 hodin (8–10 let)
Mikulášská nadílka	Stálé zastoupení ČR při EU, rue Caroly 15, Brusel	neděle 2.12. 2012 od 13:30 hodin
Společné pečení vánoček	Rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud	sobota 8.12. 2012 od 10 hodin
Fotokroužek	Česká škola bez hranic Avenue A. Buyl 152, 1050 Brusel	neděle 16.12. 2012 14–16 hodin
Fotokroužek	Česká škola bez hranic Avenue A. Buyl 152, 1050 Brusel	neděle 13.1. 2013 14–16 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, členové Besedy jej dostávají poštou automaticky, ostatní na požádání. Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej též můžete z webových stránek Besedy, www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v únoru 2013, uzávěrka pro vaše příspěvky je 20. ledna 2013.

Pište nám na adresu spolek@beseda.be, nebo poštou na:
Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud
Telefon: 0032 (0)2 / 384 96 44, Mobil: 0032(0)497 / 92 81 62